

Vlaanderen
is open ruimte

Een grondenbank voor het Turnhouts Vennengebied

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

De VLM en grondbeleid

- ▶ De Vlaamse Landmaatschappij voert voor haar opdrachten een grondbeleid uit in de ‘open ruimte’:
 - Voor de eigen inrichtingsprojecten
 - × Bv de ruilverkaveling Rijkevorsel
 - Voor opdrachten van de Vlaamse regering
 - × Bv de lokale grondenbank Blue Deal
 - Voor opdrachten van andere overheden
 - × Bv de lokale grondenbank SIGMA

- ▶ De VLM staat ook in voor de behandeling van:
 - Voorkooprechten RvK, Natuur, IWB
 - Voorkeurrecht op gronden van Vlaamse overheden

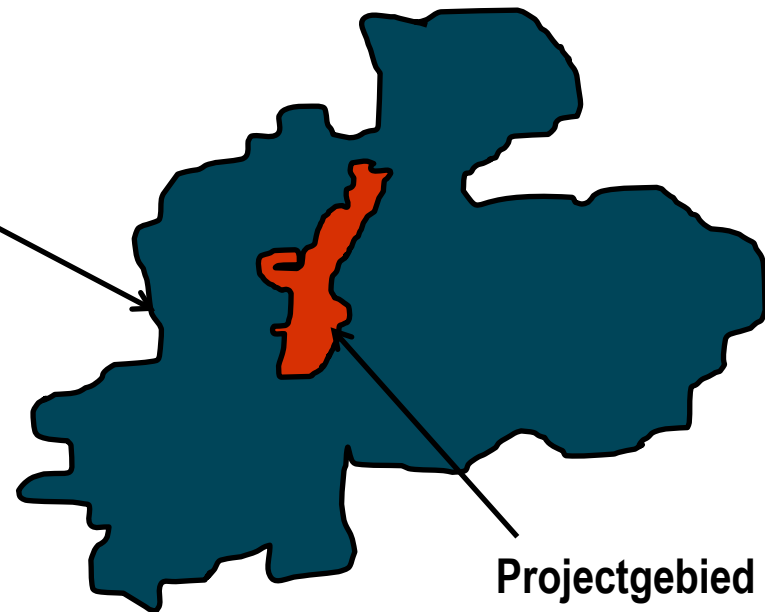
Maatregel in het stikstofakkoord

- ▶ ‘Grondenbank’ opgenomen als maatregel in voorliggend stikstofakkoord dd maart 2023
- ▶ Oprichten van een lokale grondenbank voor het maatwerkgebied
- ▶ Voordelen:
 - Extra instrument voor landschappelijke sturing en herschikking van eigendom en gebruik
 - Respect voor de bedrijfsvoering
 - Mogelijkheid tot een ‘bewarend grondbeleid’

Lokale grondenbank: begrippen

- ▶ **Projectgebied:** het gebied dat ingericht en beheerd dient te worden in kader van bijvoorbeeld natuurdoelstellingen.
- ▶ **Zoekgebied:** gebied rondom het projectgebied waar landbouwgebruik naar uitgeruild kan.
Praktisch: gronden met een landbouwbestemming in de omliggende gemeenten.

Zoekgebied

Projectgebied

Lokale grondenbank

- ▶ Een lokale grondenbank kan ingezet worden om eigenaars en gebruikers, zoals landbouwers, uit een projectgebied uit te **ruilen** naar gelijkwaardige gronden buiten het projectgebied (maatwerk!)
- ▶ **Verwerven** van gronden
 - In het projectgebied, voor de realisatie van het project
 - in het ‘zoekgebied’ rondom projectgebied, voor ruilgronden = aanleg van de grondreserve
- ▶ Mogelijkheid tot **fasering**:
 - Starten met aankopen via spontane aanbiedingen, voorkoop-, voorkeurrecht
 - Bewarend grondbeleid tot er meer duidelijkheid is over de te nemen maatregelen in het gebied

Instrumenten

- ▶ Voorkooprechten in afgebakende gebieden
- ▶ Voorkeurrechten op gronden van openbare besturen in de open ruimte
- ▶ Verwerving:
 - In der minne
 - Openbaar
 - Ruil
- ▶ Beheer-gebruik:
 - Ruilgronden steeds in landbouwgebruik via bv éénjarige pachten met teeltvrijheid
 - In habitatgebied: mogelijkheid tot bv. uitmijningscontracten in afwachting van inrichting

Instrumenten: Voorkooprecht

- ▶ Momenteel reeds voorkooprecht natuur voor de VLM binnen:
 - Vlaams Ecologisch Netwerk
 - Natuurinrichting
 - Visiegebieden natuurreservaten mits in groene bestemming
 - Hoofdzakelijk in groene bestemmingen én binnen SBZ-H
 - **TVG**: Voorkooprecht binnen de perimeter van het SBZ-H in het maatwerkgebied
- ▶ Voorkooprecht van de pachter heeft voorrang!
- ▶ Pachter is bevoorrecht koper!

Lokale grondenbank MTV: voorstel

- ▶ Oprichting lokale grondenbank voor 5 jaar
- ▶ Doel in deze fase:
 - **Passief** aankoopbeleid op basis van voorkeur-, voorkooprecht en spontane aanbiedingen
 - **Bewarend** grondbeleid
 - Landbouwpercelen blijven in landbouwgebruik
 - × Met 1-jarige pacht
 - × In SBZ-gebied op basis van uitmijncontracten
- ▶ Na 5 jaar: evaluatie grondenbank
 - Analyse grondreserve
 - Mogelijkheid tot inzetten instrumenten zoals herverkaveling

To do

- ▶ Decretale verankering van een voorkooprecht in kader van de PAS + opname toepassingsgebied(en) in het themabestand
- ▶ Nota aan de regering met voorstel voor de oprichting van een lokale grondenbank voor het TVG:
 - Afbakening projectgebied
 - Modaliteiten → bewarend grondbeleid
 - Vastleggen jaarlijks werkings- en verwervingsbudget

Vlaanderen
is open ruimte

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

www.vlm.be